

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2369

Vragen van het lid **Van der Plas** aan de Staatssecretarissen van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en van Financiën over *ongelijke toegang tot het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EMFAF) voor visserijbedrijven met een EU-vlagregistratie* (ingezonden 25 april 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Rummenie** (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) (ontvangen 5 juni 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2222.

Vraag 1

Bent u ervan op de hoogte dat Nederlandse visserijbedrijven met een buitenlandse vlagregistratie, die wel degelijk in Nederland zijn gevestigd en hier belastingplichtig zijn, momenteel geen toegang hebben tot Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EMFAF)-subsidies?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u op de hoogte van de situatie waarin vissersvaartuigen, die behoren tot volledig in Nederland gevestigde besloten vennootschappen, geen aanspraak kunnen maken op EMFAF-subsidies noch in Nederland, noch in de Europese Unie (EU)-lidstaat waaronder het vaartuig is geregistreerd?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Deelt u de opvatting dat het onwenselijk is dat bedrijven die in Nederland belasting betalen, bijdragen aan werkgelegenheid en geraakt zijn door beperkende maatregelen, worden uitgesloten van verduurzamingsregelingen enkel vanwege de vlagregistratie van hun vaartuigen?

Antwoord 3

De middelen die beschikbaar worden gesteld in het kader van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EMFAF) voor onder meer investeringen worden voor 30% betaald met middelen van de Nederlandse Staat en voor 70% vanuit de EU. Voor de besteding van de EMFAF-

middelen heeft iedere lidstaat een nationaal programma opgesteld met maatregelen en de bijbehorende doelen. Het Nederlandse EMFAF programma en de voorwaarden voor de specifieke subsidieregelingen zijn afgestemd met de sector. De maatregelen en doelen moeten passen binnen het kader van de Europese EMFAF-verordening.¹ Na goedkeuring van de Europese Commissie, is het Nederlandse EMFAF programma op 23 december 2022 met uw Kamer gedeeld (Kamerstukken 21 501-32, nr. 1502) en is gestart met de uitwerking van subsidieregelingen. De doelgroep van een specifieke subsidieregeling wordt bepaald door het doel daarvan. De keuze is daarbij gemaakt dat de middelen bestemd zijn voor vissersvaartuigen die Nederlands gevlagd zijn en niet voor vaartuigen die deel uitmaken van een buitenlandse vloot. De redenering hierbij is dat vissersvaartuigen met een Nederlandse vlag direct bijdragen aan de Nederlandse economie of andere Nederlandse belangen. Ik zie, net als het lid van der Plas, dat vissers met niet-Nederlands gevlagde vissersvaartuigen ook voor een deel bij dragen aan de Nederlandse economie. Echter, deze vissers hebben bewust gekozen om niet te vallen onder de rechten en plichten die de Nederlandse vlag biedt. Indien de doelgroep voor specifieke subsidieregelingen zou worden uitgebreid naar niet-Nederlands gevlagde vissersvaartuigen, dan rijst de vraag in hoeverre Nederlandse middelen ten goede komen aan de Nederlandse economie of de ondersteuning van de Nederlandse vloot.

Vraag 4

Kunt u toelichten waarom Nederland ervoor heeft gekozen om in het kader van de EMFAF-subsidies uitsluitend vaartuigen met een Nederlandse vlagregistratie in aanmerking te laten komen, terwijl het hier gaat om Europese middelen die zijn bedoeld om vissers in de gehele EU te ondersteunen bij verduurzaming?

Antwoord 4

Het nationaal programma EMFAF met de daarin opgenomen maatregelen is primair bedoeld voor de ondersteuning van de Nederlandse vissersvloot. Zie verder het antwoord op vraag 3.

Vraag 5

Wat is uw oordeel over het feit dat deze bedrijven worden uitgesloten door de vlagstaten wegens hun vestiging in Nederland, terwijl zij tegelijkertijd door Nederland worden uitgesloten vanwege hun vlagregistratie? Deelt u de mening dat deze bedrijven hierdoor tussen wal en schip vallen wat betreft Europese subsidieregelingen?

Antwoord 5

Lidstaten kunnen zelf binnen de kaders van het EU-recht bepalen hoe zij de beschikbare EMFAF-middelen verdelen. Het is een bedrijfskeuze van deze visserijbedrijven geweest om een vaartuig in het vlootregister van een andere (lid)staat in te schrijven, terwijl ze wel in Nederland gevestigd zijn. Ondanks dat onderhavige ondernemers de Nederlandse nationaliteit hebben, is het vissersvaartuig dat zij bezitten op zichzelf het subject waarvoor subsidie wordt verleend. Aangezien het vaartuig onder een andere vlag vaart dan de Nederlandse, gaat dit dan ook om buitenlandse subjecten, die niet voor subsidie in aanmerking komen. Ik zie, net als het lid Van der Plas, dat de Nederlandse keuzes rond het verdelen van de EMFAF-middelen in combinatie met de keuzes van andere landen kunnen leiden tot bedrijven die tussen wal en schip vallen en daardoor in onzekerheid raken.

Vraag 6

Bent u bereid te onderzoeken of het mogelijk is om de nationale criteria voor EMFAF-subsidies zodanig aan te passen, dat ook visserijbedrijven met een buitenlandse vlag maar met een Nederlandse BV-structuur en belastingplicht in aanmerking kunnen komen?

¹ Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1004 (PbEU 2021, L 247).

Antwoord 6

Zoals ik ook al in antwoord op vraag 3 heb benoemd, geldt dat de subsidies moeten passen binnen het Nederlandse EMFAF programma en dat dit programma met diens voorwaarden is afgestemd met de sector. Ik zie geen aanleiding om te onderzoeken of het mogelijk is om nationale criteria voor EMFAF-subsidies zodanig aan te passen zodat niet-Nederlands gevlagde vissersvaartuigen in aanmerking komen voor EMFAF-subsidies.

Vraag 7

Kunt u bevestigen of de huidige uitsluitingen zijn gebaseerd op bindende EU-richtlijnen of dat lidstaten binnen deze kaders beleidsvrijheid hebben? Bent u dan bereid deze in te zetten ten gunste van deze groep ondernemers, indien er sprake is van beleidsvrijheid?

Antwoord 7

Zoals ik ook al heb toegelicht in mijn antwoorden op vraag 3 en 6, moeten de subsidies passen binnen het Nederlandse EMFAF programma. In ogenschouw moet verder worden genomen dat vanuit de meeste nationale en Europese subsidies vereisten kennen op de subsidieverlening die zien op vangsten, visserijactiviteit in visdagen, etc. De voornoemde gegevens worden geregistreerd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) van vaartuigen die ingeschreven staan in het Nederlandse register voor vissersvaartuigen. Gegevens van buitenlandse vaartuigen die nodig zijn om te kunnen beoordelen of een (eigenaar van een) vaartuig in aanmerking komt voor subsidie, worden niet door de RVO verzameld en zijn dus ook niet direct toegankelijk. Belangrijke gegevens zoals inbreukpunten en visdagen zijn niet of nauwelijks te achterhalen bij andere landen. Hierdoor kan niet worden gecontroleerd of een dergelijk vaartuig in aanmerking komt voor subsidie. Het voorgaande brengt consequenties voor de uitvoering en het risico op hogere administratieve lasten met zich mee.

Vraag 8

Hoeveel visserijbedrijven in Nederland verkeren momenteel in de situatie waarbij zij vanwege hun vlagregistratie geen toegang hebben tot EMFAF-subsidies?

Antwoord 8

Het exacte aantal niet-Nederlands gevlagde vissersvaartuigen van Nederlandse visserijbedrijven is niet bekend. De RVO houdt alleen bij welke vaartuigen in Nederland zijn ingeschreven in het Nederlands register voor vissersvaartuigen. Visserijbedrijven zonder Nederlandse vaartuigen zijn bij de RVO niet in beeld. Evenmin is bekend wat de activiteiten van Nederlandse visserijbedrijven buiten Nederland zijn.

Vraag 9

Bent u bereid om op korte termijn in overleg te treden met vertegenwoordigers van deze visserijbedrijven en brancheorganisaties, met als doel gezamenlijk tot een werkbare oplossing te komen?

Antwoord 9

Zoals eerder aangegeven ben ik reeds bekend met de zorgen die de vissers hebben. Hoewel ik altijd open sta voor gesprek, wil ik de verwachtingen wel temperen. Dit gezien op de hiervoor genoemde argumenten.